

Filosofisch café De Verdieping

Maandag 11 september 2017

Heilige oorlog en martelaarschap in het Jodendom

Irene Zwiep, hoogleraar Hebreeuws en Joodse studies UvA

Bij het horen van de term 'heilige oorlog' zal menig een meteen aan de islamitische jihad denken, in tweede instantie misschien aan de kruisvaarders, maar niet onmiddellijk aan het Jodendom. Verstrooid over de vier hoeken van de aarde heeft het Jodendom, een volk zonder land en zonder zelfbeschikking, inderdaad een heel andere, minder agressieve politieke traditie moeten ontwikkelen.

Heilige oorlog en martelaarschap: twee politieke strategieën die nog weleens in elkaars verlengde blijken te liggen. In wat wel de Joodse 'theo-politiek' wordt genoemd zijn beide bepaald niet onomstreden.

Over de legitimiteit van een heilige oorlog zijn de rabbijnse meningen, zoals wel vaker, uiterst verdeeld, en voor het martelaarschap gelden strikte 'nee, tenzij...' regels. In alle gevallen gaat de discussie niet zozeer over macht en onmacht, als wel over de grenzen van 'political agency': hoe ver mag je gaan om je vrijheid en soevereiniteit, als Jood en als mens, te beschermen? Welke rol speelt het Heilige Land in hun denken? Onder welke voorwaarden is een heilige oorlog gerechtvaardigd, en wanneer is martelaarschap het redelijk alternatief? Allemaal vragen die raken aan de kern van de joodse geschiedenis, maar ook aan de bredere problematiek van migratie, vreemdelingschap en machteloosheid, toen en nu.

In haar lezing gaat Irene Zwiep op zoek naar een antwoord aan de hand van duizend jaar bronnenmateriaal, van technische Talmoedische debatten tot hartverscheurende kruisvaarders kronieken, waarin vrouwen en moeders een curieuze heldenrol blijken te spelen. Irene Zwiep is een bevlogen en gedegen verteller en weet het thema te verbinden met de actualiteit.

19:30 - 22.00 uur (inloop vanaf 19.00 uur; nazit tot 22:30 uur)

PODIUM ZUIDHAEGE – Theatercafé (begane grond), Zuidhaege 2, Assen

Entree 6 euro; jongeren 4 euro

Informatie en aanmelding:

www.deverdieping-assen.nl ; deverdieping@home.nl

Irene Zwiep (PhD 1995) is sinds 1997 als hoogleraar Hebreeuws en Joodse Studies verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Zij publiceert over Joodse culturele en intellectuele geschiedenis, met nadruk op Hebreeuwse taalfilosofie, Joodse Verlichting en 19e-eeuwse Joodse wetenschap en politieke theorie.